

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER

Bruxelles, den 2.4.2003
KOM(2003) 159 endelig

RAPPORT FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET

**med en vurdering af gennemførelsen af direktiv 96/16/EF
om statistikker over mælk og mejeriprodukter
(i henhold til artikel 8 i direktiv 96/16/EF)**

INDHOLD

Indledning.....	3
1. Gennemførelse af lovgivningen	4
1.1. Oversigt.....	4
1.1.1. Fremskridt	4
1.1.2. Problemer med gennemførelsen.....	5
1.2. Analyse af de vigtigste spørgsmål.....	6
1.2.1. Proteinindholdet i de vigtigste mejeriprodukter.....	6
1.2.2. Indberetningsfrister	7
1.2.3. "Brutto-/nettofremgangsmåde"	7
1.2.4. Treårige statistikker.....	8
2. Statistiske konklusioner	9

INDLEDNING

Denne rapport er udarbejdet i henhold til artikel 8 i Rådets direktiv 96/16/EF af 19. marts 1996 om statistiske undersøgelser af mælk og mejeriprodukter.¹ Det hedder heri: "Kommissionen forelægger senest den 1. juli 1999 Rådet en rapport om de indvundne erfaringer med gennemførelsen af dette direktiv. I denne anledning forelægger den især resultaterne af den i artikel 4, stk. 2), nævnte undersøgelse i givet fald ledsaget af forslag med hensyn til den endelige periode."

Rapporten følger op på en første interimrapport af 27.9.2000 [KOM(2000) 600 endelig], som omhandler alle aspekter af udarbejdelsen og gennemførelsen af denne lovgivning.

Kommissionen skulle have fremsendt denne rapport til Rådet senest den 1. juli 1999. Når det ikke skete, skyldes det primært følgende to forhold:

- Kommissionen var på daværende tidspunkt ikke i besiddelse af oplysninger om det tredje år, hvor de pågældende regler var gældende, eftersom medlemsstaterne ifølge disse regler skulle indberette deres årsoplysninger om det foregående år til Eurostat den 30. juni 1999.
- I juli 1999 blev der desuden afholdt et særligt møde i Arbejdsgruppen vedrørende Mælkestatistik med henblik på at undersøge de vigtigste problemer i forbindelse med gennemførelsen af beslutning 97/80/EF, hvilket kunne få betydning for visse aspekter, der skulle behandles i rapporten til Rådet.

¹ EFT L 78 af 28.3.1996.

1. GENNEMFØRELSE AF LOVGIVNINGEN

1.1. Oversigt

1.1.1. Fremskridt

Sammenligner man den tidligere lovgivning² med den nye³, konstaterer man følgende forskelle:

Tidligere lovgivning	Ny lovgivning
* Opdelingen af oste: Kommissionen opdeler de af medlemsstaterne angivne ostetyper efter fedtindholdet i tørstoffet.	* Oste opdeles efter mælketype og efter hårdhed.
* Opdelingen af smør og andre fedtstoffer: omfatter hovedsagelig to kategorier.	* Smør opdeles i fire kategorier. Den oprindelige opdeling er efterfølgende blevet ændret til ni kategorier (for fem af kategorierne er indsamlingen og indberetningen af data frivillig).
* Behandlingen af grænseoverskridende produktion: i forbindelse med disponibel mængde og anvendelse behandles import og eksport i forskellige positioner.	* Bortset fra nogle få forskelle i specifikationen af produkterne behandles oplysningerne om import og eksport i forskellige positioner både under disponible mængder og anvendelser. Oplysningerne om mælkens oprindelse bør præciseres yderligere.
* Differencer behandles i en særskilt position, mens andre anvendelser er fordelt på to positioner.	* Differencer behandles i en særskilt position, der dog kun vedrører fedt og sødmælks- og skummetmælksinput. Anvendelser er ikke så detaljeret beskrevet som i de tidligere bestemmelser, men der er et åbent svarfelt .
* Mælk produceret på bedriften: tabel 5 i gennemførelsesbeslutningen anvendes.	* Det er tabel C i den nye gennemførelsesbeslutning, som med nogle få afvigelser dækker dette område. Det fremgår af metodeoplysningerne om udarbejdelse af statistik over produktion af mælk på bedriften, at forskellige metoder kan anvendes til gennemførelse af lovgivningens bestemmelser: månedlige angivelser, skøn eller stikprøvetagning. Det bør nævnes, at der er overensstemmelse mellem tallene i regionalstatistikken over komælksproduktionen og de tal, der er tilvejebragt via tabel C i beslutningen..

I løbet af de år, den nye lovgivning har været i kraft, har følgende forskelle og fremskridt været i fokus:

- Ved vurderingen af gennemførelsen af lovgivningen om mælkestatistik spiller de statistiske data om proteinindholdet i de vigtigste mejeriprodukter en central rolle. Efter flere møder i Arbejdsgruppen vedrørende Mælkestatistik blev medlemsstaterne

² Rådets direktiv 72/280/EØF og Kommissionens beslutning 72/356/EØF.

³ Rådets direktiv 96/16/CE og Kommissionens beslutning 97/80/EØF.

og Kommissionen efterhånden enige om at opbygge data af statistisk tilfredsstillende kvalitet om dette emne. Metoderne til måling og/eller estimering af proteinindholdet i de vigtigste mejeriprodukter er blevet analyseret, sammenlignet og sammenfattet. I henhold til en uformel aftale indvilgede medlemsstaterne i hvert år at levere de pågældende data på basis af målinger eller skøn efter den metode, som de finder mest egnet.

- Ifølge direktiv 96/16/EF (herefter benævnt "den nye lovgivning") skal medlemsstater hvert år forelægge en metodologirapport om gennemførelsen af lovgivningen vedrørende mælkestatistik. Medlemsstaterne har leveret de nødvendige data, og en lang række bilaterale kontakter har suppleret de i henhold til artikel 5 i nævnte direktiv indgivne metodologirapporter. Endvidere er der blevet udsendt et spørgeskema med de vigtigste spørgsmål om gennemførelsen af lovgivningen vedrørende mælkestatistik. På grundlag af svarene har det været muligt at afdække samstemmende og afvigende fortolkninger af lovgivningen og derved tilvejebringe flere oplysninger til brug for nærværende rapport.
- Den regionale statistik over produktionen af komælk. Indberetningen af disse data, som var obligatorisk for medlemsstaterne i henhold til den tidligere lovgivning, (direktiv 72/280/EF ophævet ved direktiv 96/16/EF), bortfaldt med indførelsen af de nuværende bestemmelser. Medlemsstaterne har dog i henhold til en uformel aftale indvilget i at levere disse data efter anmodning fra Kommissionen. Disse oplysninger er således af særlig betydning til analyse af mælkesektoren og udviklingstendenserne inden for denne. Eftersom disse oplysninger ikke er direkte tilgængelige i alle medlemsstater, har Eurostat foreslået, at man kunne anvende estimationsmetoder, som giver statistisk set tilfredsstillende, pålidelige og sammenlignelige resultater. Det har derved været muligt at opbygge en database med angivelser om den regionale komælksproduktion. Brugere har siden første halvdel af 2002 haft adgang til denne base, som må betegnes som et markant fremskridt.

1.1.2. Problemer med gennemførelsen

De største problemer med gennemførelsen af den lovgivning, som er emnet for denne rapport, kan opdeles to grupper: problemerne med indberetning af data og metodologiske problemer.

Hvad angår indberetningen af data, peger Eurostat navnlig på to punkter: indberetningsfrister og fortrolighed.

Angående indberetningsfristerne er det værd at bemærke, at medlemsstaterne ifølge den nye lovgivning om mælkestatistik ikke længere skal foretage ugentlige indberetninger, således at de får bedre mulighed for at overholde fristerne for indberetning af de månedlige og især de årlige statistikker.

Når nogle medlemsstaters indberetning af data er forsinket, medfører det forsinkelser i opdateringen af Eurostats databaser, således at de vigtigste brugere mister noget af interessen for mælkestatistikken (se bilag 1).

Efter den nye lovgivnings ikrafttræden kan det konstateres, at omfanget af data, som er omfattet af statistisk fortrolighed, er stærkt stigende (se bilag 2). Dermed er Eurostat hensat til at offentliggøre en del af disse oplysninger i aggregeret form som en EU-15-total. De detaljerede oplysninger, der foreligger i de fleste medlemsstater, går således tabt, hvilket er en

generel forringelse af den database, som er til rådighed for brugerne. Hvis man som undersøgelsesenhed havde valgt "den lokale produktionsenhed"⁴ (og ikke "foretagendet"), ville det have øget deres antal, og dermed ville fortrolighedsgrænsen på mindst tre produktionsenheder have været passeret. Overgangen fra "foretagende" til "lokal produktionsenhed" muliggør endvidere en bedre afgrænsning af oplysningerne i de treårige statistikker over strukturen i mejerisektoren (se nedenfor).

I forbindelse med de metodologiske problemer med gennemførelsen af lovgivningen bør der især nævnes to områder: problemerne omkring genanvendelse af mellemprodukter og de treårige statistikker over mejeristrukturen.

Spørgsmålet om genanvendelse af mellemprodukter fortjener særlig opmærksomhed, og det er der to grunde til. For det første kan man ved hjælp af omfattende oplysninger om genanvendelse bedre analysere hele mælkesektoren. For det andet er det ved hjælp af oplysninger om genanvendte mængder muligt at undgå dobbelttælling, hvilket er et krav, som allerede er klart fastsat i direktiv 96/16/EF.

Opstillingen af treårige statistikker over mejeristrukturen afhænger af, at der foreligger en klar definition af disse mejerier: er der tale om "foretagender" eller "lokale produktionsenheder"?

I praksis gør en sammenblanding af disse to fremgangsmåder det vanskeligt at udarbejde pålidelige statistikker over mejeristrukturen, og herved kommer problemet med genanvendelse af mellemprodukter igen ind i billedet.

Af stigende betydning er også den overensstemmelse, der bør være mellem definitionerne i lovgivningen om mælkesektoren (der har været uændret siden dens ikrafttræden) og de forskellige produktnomenklaturer, som ajourføres jævnligt (den kombinerede nomenklatur, PRODCOM og NACE).

1.2. Analyse af de vigtigste spørgsmål

1.2.1. Proteinindholdet i de vigtigste mejeriprodukter

I henhold til artikel 4, stk. 2, i direktiv 96/16/EF skal der foretages en undersøgelse af mulighederne for at udvide de årlige statistiske oplysninger til at omfatte proteinindholdet i de vigtigste mejeriprodukter. I løbet af de første tre år efter direktivets ikrafttræden foretog medlemsstaterne pilotopgørelser eller undersøgelser med henblik herpå. Ifølge samme artikel udarbejder Kommissionen et arbejdsprogram for hvert af disse tre år.

Efter udløbet af prøveperioden fortsatte medlemsstaterne med på frivillig basis at indberette data, som gør det muligt at beregne proteinindholdet i mejeriprodukter.

I forbindelse hermed har Kommissionen udarbejdet en oversigt over de forskellige metoder til måling og evaluering⁵ af proteinindholdet i de vigtigste mejeriprodukter. Disse metoder kan opdeles i to grupper: den første er baseret på måling af eller skøn over proteinindholdet i det

⁴ Som defineret i Rådets forordning (EØF) nr. 696/93 af 15. marts 1993 om de statistiske enheder til observation og analyse af det produktive system i Det Europæiske Fællesskab (EFT L 76 af 30.3.1993, s. 1).

⁵ Forelagt for Arbejdsgruppen vedrørende Mælkestatistik den 14.-15. november 2001.

færdige produkt (outputmetoder) og den anden gruppe på proteinindholdet i produkter, der anvendes som input (inputmetoder). Disse målinger giver et tilfredsstillende skøn over proteinindholdet i de vigtigste mejeriprodukter på EU-plan. Set i forhold til omkostningseffektiviteten og den byrde, som de ekstra statistiske undersøgelser medfører, forekommer denne løsning at være den mest effektive.

1.2.2. *Indberetningsfrister*

Med hensyn til frister for indberetning af mælkestatistikker skal der ifølge reglerne indsendes månedlige oplysninger senest 45 dage efter referencemåneden. De årlige og treårige oplysninger skal fremsendes i juni og september måned i det år, der følger efter referenceåret. Det skal sikre, at databaserne ajourføres hurtigt, og at der fremlægges aktuelle, ensartede og pålidelige oplysninger på EU-plan så hurtigt som muligt.

Bilag 1 til nærværende rapport giver en oversigt over forsinkelserne i indberetningen af de årlige og månedlige statistikker i årene 1997-2000 (og/eller 2001). For nogle medlemsstaters vedkommende er der stadig forsinkelser. Hen ved to tredjedele af medlemsstaterne leverer deres årlige statistiske data for sent. I de fem år, lovgivningen har været i kraft, kan indberetningen af årsstatistikker være forsinket i op til 5-6 måneder.

Hertil kommer, at to tredjedele af medlemsstaterne indberetter de månedlige data for sent. I de fem år, lovgivningen har været i kraft, kan der for tre medlemsstaters vedkommende noteres gennemsnitlige forsinkelser på to måneder eller derover i forhold til fristen på 45 dage efter referencemåneden. På grund af disse forsinkelser er det ikke muligt at opstille EU-15-totaler, og de statistiske data kan også vanskeligt bruges til markedsanalyser og -prognoser.

Eurostat har gentagne gange understreget over for medlemsstaterne, at det er nødvendigt at indsende dataene til tiden, herunder også de foreløbige data, hvorefter de endelige data indberettes i årets løb.

1.2.3. *"Brutto-/nettofremgangsmåde"*

Produktionen af de vigtigste mejeriprodukter opgøres på nuværende tidspunkt netto, hvilket vil sige, at genanvendelser inden for sektoren ikke medregnes. På grundlag af denne fremgangsmåde er det for hver enkelt medlemsstat let at opgøre de mængder, der anvendes til henholdsvis konsum og eksport. Eftersom de mængder af råvarer, der anvendes til fremstilling af andre produkter, beregnes skønsmæssigt i form af sødmælk/skummetmælk, forekommer denne løsning at være den enkleste til opgørelse af anvendelsesbalancen for dette råmateriale. "Nettofremgangsmåden" bør fortsat anvendes til udarbejdelse af mælkestatistikker.

I lyset af de indvundne erfaringer og i betragtning af de store ændringer, der er sket i fremstillingen af mejeriprodukter, som indebærer stigende anvendelse af mellemprodukter, ville en opgørelse af genanvendelser imidlertid øge rækkevidden af de statistiske oplysninger, især hvad angår anvendelsen af mejeriprodukter uden for sektoren. Bestemmelserne i den nuværende lovgivning kræver dog ikke oplysninger om anvendelse af mejeriprodukter uden for mejerisektoren. I betragtning af denne anvendelses omfang ville præcise oplysninger for alle medlemsstater forbedre statistikkernes kvalitet.

1.2.4. Treårige statistikker

I henhold til artikel 4, stk. 1, litra c), i direktiv 96/16/EF skal der hvert tredje år indberettes data om antallet af undersøgelsesenheder efter bestemte størrelsesklasser. Denne bestemmelse har givet anledning til en lang række problemer. Dels har den hurtige udvikling i strukturerne inden for mejerisektoren bevirket, at de størrelsesklasser, som er defineret i gennemførelsesbeslutningen, ikke længere er relevante. Af de seksten tabeller, som var omfattet af den tidligere lovgivning, er de otte bevaret, heraf seks i deres oprindelige form fra 1972, mens to afviger med hensyn til klasser (to yderligere klasser). I løbet af tredive år har mejerisektoren gennemgået en rivende udvikling. En pålidelig indikator herfor er den mærkbare stigning i antallet af hemmelige koder (næsten en tidobling fra 1995 til 2000, se bilag 2), hvilket hænger direkte sammen med koncentrationen af foretagender. Dels er de observerede enheder defineret som "foretagender". Følgelig vedrører udviklingen ikke blot omstruktureringen inden for mejerisektoren, men også ændringerne i den tekniske produktionsstruktur.

2. STATISTISKE KONKLUSIONER

På baggrund af den evaluering, der er foretaget i nærværende rapport, og erfaringerne fra gennemførelsen af lovgivningen vedrørende mælkestatistikken, vil der blive foretaget en række forbedringer i direktiv 96/16/EF angående:

- proteinindholdet i de vigtigste mejeriprodukter
- fortrolighed: ved at indføre den lokale enhed som undersøgelsesenhed og om muligt ved at indhente tilladelse fra de pågældende foretagender til at offentliggøre data, som i henhold til forordningen anses for fortrolige
- metodologirapporterne
- de regionale statistikker over komælksproduktionen.

Disse forbedringer vil blive tilvejebragt via et forslag til ændring af Rådets direktiv 96/16/EF, som vil blive forelagt for Europa-Parlamentet og Rådet.

BILAG 1

Oversigt over forsinkelserne i indberetningen af mælkestatistikker

1. Gennemsnitligt antal dage, dataindberetningen var forsinket
Årlige mængder mælk indsamlet af mejerierne
Tabel B i beslutning 97/80/EF
1997-2000

	1997	1998	1999	2000	Gennemsnit 1997-2000
B	20	1	-9	-43	-8
DK	2	6	-46	9	-7
D	-67	-1	-128	-65	-65
EL	142	170	182	227	180
E	-1	12	6	20	9
F	-11	-5	0	-3	-5
IRL	62	100	221	198	145
I	-7	132	122	66	78
L	77	98	63	20	65
NL	104	-9	96	82	68
A	27	47	40	62	44
P	15	6	13	30	16
FIN	1	33	0	352	97
S	-12	1	-1	-10	-6
UK	2	-16	0	-1	-4
Gennemsnit for EU-15	24	38	37	63	40

2. Gennemsnitligt antal dage, dataindberetningen var forsinket

Årlig produktion af mælk på bedrifterne
Tabel C i beslutning 97/80/CE

1997-2000

	1997	1998	1999	2000	Gennemsnit 1997-2000
B	-63	-91	72	-109	-48
DK	-86	-86	-138	-83	-98
D	-159	-1	39	40	-20
EL	50	82	90		74
E	20	63	3	11	24
F	-103	-85	-92	-95	-94
IRL	-30	8	129	106	53
I	-99	40	30	-26	-14
L	-14	6	135	-72	14
NL	12	-101	4	-10	-24
A	-65	-52	-52	-30	-50
P	-77	-86	-79	-62	-76
FIN	-91	-91	-92	322	12
S	-104	-107	-93	-102	-102
UK	-90	-30	-44	-5	-42
Gennemsnit for EU-15	-60	-35	-6	-8	-22

3. Gennemsnitligt antal dage, dataindberetningen var forsinket

Månedlige mængder mælk indsamlet af mejerierne
Tabel A i beslutning 97/80/EF

1997-2001

	1997	1998	1999	2000	2001	Gennemsnit 1997-2001
B	51	52	103	71	100	75
DK	1	0	-2	-6	-7	-3
D	16	14	16	14	17	15
EL	47	50	71	65	58	58
E	11	7	10	17	25	14
F	18	3	5	3	3	7
IRL	2	-10	-10	2	-5	-4
I	49	41	18	22	10	28
L	26	46	98	43	91	61
NL	-17	30	66	28	-10	19
A	1	8	11	4	10	7
P	11	12	15	19	9	13
FIN	-15	-10	4	0	-5	-5
S	-3	-4	-4	-9	-5	-5
UK	-30	-25	3	1	-1	-11
Gennemsnit for EU-15	11	14	27	18	19	18

BILAG 2

Antal hemmelige koder pr. land 1995-2000

År	1995	1996	1997	1998	1999	2000
B	0	0	16	7	14	13
DK	0	0	0	1	1	1
D	1	1	3	3	3	3
EL	3	3	3	3	3	0
E	0	0	12	12	15	13
F	0	0	0	0	0	0
IRL	0	0	0	0	0	1
I	0	0	0	0	10	9
L	0	20	33	64	64	65
NL	1	1	3	3	11	13
A	0	0	0	4	4	4
P	0	0	0	0	14	15
FIN	0	8	17	17	17	17
S	5	8	11	10	10	17
UK	7	7	7	7	7	8
EU-15	17	48	105	131	173	179
%	100	182	518	671	918	953

Udvikling i antallet af hemmelige koder pr. land 1995-2000 - EU-15

